

Kunnskapsdepartementet

Deres referanse:

Vår referanse:
12/64-3

Vår dato:
04.05.2012

Høringssvar til NOU 2012:1 Til barnas beste - Ny lovgiving for barnehagene

Nasjonalt råd for lærerutdanning takker for muligheten til å gi høringssvar til utredningen. Dette er etter vår vurdering et grundig og godt arbeid, som ivaretar mange hensyn. Hensynet til barnets beste er en god innfallsvinkel. Til prosessen vil vi gjerne bemerke at rekkefølgen mellom lovendring og utvikling av ny førskolelærerutdanning er noe uheldig, da loven burde legge premisser for ny utdanning.

I høring brevet blir det bedt om at høringssvarene refererer til kapittel og avsnitt i utredningen. Vi kunne ønsket oss en oversikt i utredningen der alle anbefalinger var systematisert etter samme prinsipp. Vi har forsøkt å etterkomme oppfordringen, men har av kapasitetshensyn vært nødt til å forholde oss mer overordnet til kapitelnivået. Vi har valgt å uttale oss prinsipielt ut fra NRLUs lærerutdanningspolitiske standpunkt.

Til kapittel 14

NRLU støtter anbefalingen om at kommunen må ha tilgang til barnehagefaglig kompetanse over barnehagenivået. Dette er nødvendig både av hensyn til veiledning av de ansatte i barnehagene, men også for utvikling og kompetanseheving i barnehagefeltet. Samhandling med hjem, praksisfelt og andre relevante aktører er et bærende prinsipp i førskolelærerutdanningen. Administrativt nivå i kommunene representerer etter vår oppfatning både praksisfeltet og støtteapparatet rundt barn og familie. Vi mener det er en forutsetning at dette nivået innehar barnehagefaglig kompetanse og deltar i og bidrar til kompetanseheving og utvikling i feltet.

Til kapittel 16

Vi registrerer at utvalget ikke går inn for å endre kompetansekravet til styrer. NRLU har tidligere etterlyst en styrking av lederutdanningen for ansatte i barnehagen. Dagens førskolelærerutdanning gir ikke tilstrekkelig kompetanse i ledelse. Forventningene til lederkompetanse hos førskolelæreren omfatter både pedagogisk ledelse, prosjektledelse og personalledelse. Dette er i realiteten tre store separate fagfelt. En treårig utdanning kan ikke kvalifisere reelt for dette spekteret av oppgaver i tillegg til de generelle oppgavene som utdanningen er rettet mot. NRLU mener det bør stilles krav om en mastergradskompetanse der det inngår organisasjons- og personalledelse, for alle som skal tilsettes som barnehagestyrere. Lederutdanningen kan tilbys som toårig mastergradspåbygning til førskolelærerutdanning, eller som femårig førskolelærerutdanning med linjevalg til styrer. Vi

ønsker å legge vekt på at det er behov for å styrke lederkompetansen for alle pedagogisk tilsatte i barnehagen.

Til kapittel 19

Utvalget går inn for å øke utdanningskapasiteten i de deler av landet der førskolelæremangelen er størst og går derfor inn for arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning som supplement til ordinær utdanning.

NRLU slutter seg til forslag om satsinger rettet spesielt mot samisk førskolelærerutdanning.

NRLU vil understreke at det er behov for flere måter å organisere førskolelærerutdanning på, og at det er høstet verdifull erfaring blant annet gjennom arbeidsplassbasert utdanning. Vi mener samtidig at det er viktig at heltidsutdanningen ikke svekkes. Denne må utgjøre den dominerende organiseringen av utdanning til førskolelærerutdanning, og de andre må ses på som supplerende tiltak. De erfaringene som høstes ved at førskolelærerutdanningen organiseres på ulike måter, må bringes inn i den treårige, og på sikt den femårige, fulltidsutdanningen, og bidra til å utvikle denne.

NRLU støtter utvalgets anbefaling om at det legges til rette for at førskolelærere kan ta videreutdanning på master- og doktorgradsnivå. Vi mener at all lærerutdanning på sikt må legges på mastergradsnivå. Vi mener også at tilbudet om barnehagefaglig doktorgradsutdanning må finnes både for barnehageansatte og andre aktører i feltet. Vi slutter oss til utvalgets vurdering av den betydningen dette vil ha for å styrke kvaliteten i barnehager, kommuner, utdanning og forskning.

NRLU støtter utvalgets anbefaling om at førskolelærerutdanning og forskning må legge økt vekt på mer kunnskap om barn under tre år.

NRLU støtter utvalgets anbefaling om fortsatte statlige virkemidler som er målrettet og øremerket barnehagen, som for eksempel videreføring og tilpasning av videreutdanning i pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB).

NRLU støtter lovforslag om at barnehagens eier plikter å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar førskolelærerutdanning.

Til kapittel 20

NRLU støtter forslag om en varig strategi for videreutdanning rettet mot barnehagen, som forplikter aktører på ulike nivåer i sektoren.

Til kapittel 21

NRLU støtter utvalgets vurdering av at forskning i fremtiden omfatter hele barnehagemiljøet og involverer alle aktører i sektoren. Her viser vi til våre kommentarer til kapittel 14 og 19. Vi viser også til vår rapport om en helhetlig tilnærming til lærerutdanning (september 2011):

http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/en_helhetlig_tilnærming_til_lererutdanning

Når det gjelder forslaget om at det opprettes egne programmer for barnehageforskning i regi av Forskningsrådet, vil vi advare mot at det opprettes nye programmet som tar midler fra

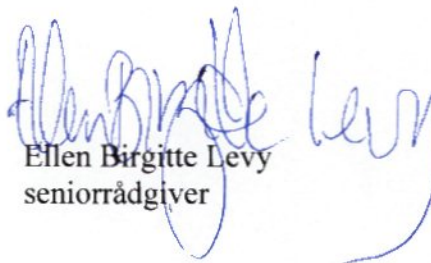
programmer som allerede eksisterer (PRAKUT og Utdanning 2020). Kan man heller vurdere om barnehagefaglige forskningsprosjekter kan inngå med større tyngde i disse og at de tilføres friske midler?

Et senter for barnehageforskning kan være en god tanke. Det eksisterer allerede flere sentra og før det etableres nye, bør en vurdere hvor godt disse samhandler med høyere utdanning.

Vennlig hilsen

Knut Patrick Hanevik
NRLU-leder

Ellen Birgitte Levy
seniorrådgiver